

Zachodniopomorskie w liczbach

2013-10-29

O przyrodzie województwa zachodniopomorskiego

Województwo zachodniopomorskie zlokalizowane jest w północno-zachodniej części kraju, na wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Powierzchnia województwa wynosi 22 892,48 km².

Naturalne granice obszaru województwa stanowią: na północy wybrzeże Bałtyku oraz na zachodzie graniczna rzeka Odra. Południowa granica również ma charakter seminaturalny odpowiadając w przybliżeniu zasięgowi ostatniego zlodowacenia. Od wschodu obszar województwa graniczy z województwem pomorskim, a na południu z województwem lubuskim i wielkopolskim. Przez obszar województwa przechodzi w okolicach Stargardu Szczecińskiego 15 południk długości geograficznej wschodniej, stanowiący oś środkowoeuropejskiej strefy czasowej.

Położenie geograficzne sprzyja rozwojowi gospodarstwu regionu ze względu na sąsiedztwo granicy z Niemcami, położenie na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych na osi wschód zachód oraz północ-południe. Co ważniejsze dotyczy to zarówno transportu lądowego jak i morsko-rzecznego. Naturalne walory oraz zróżnicowanie warunków przyrodniczych sprzyja rozwojowi turystyki.

Krajobraz województwa zachodniopomorskiego został ukształtowany w czasie ostatniego zlodowacenia (Vistulianu), które zakończyło się około 11,5 tys. lat temu. Jego ślady dominują we współczesnej rzeźbie regionu Pomorza i nadają charakter tutejszym warunkom przyrodniczym. Na wybrzeżu, w pasie słabo zróżnicowanych nizin nadmorskich wydzielono dwa regiony-Pobrzeże Szczecińskie oraz Koszalińskie, składające się z szeregu mezoregionów . Na południe od słabo urzeźbionych, nizinnych pobrzeży wyróżniono regiony pojezierne. Są to Pojezierza Zachodniopomorskie oraz Południowopomorskie, również składające się z licznych mezoregionów. Jest to obszar o zdecydowanie większej różnorodności morfologicznej i przyrodniczej.

Młodo-glacialne pochodzenie rzeźby terenu województwa zachodniopomorskiego uwidacznia się przede wszystkim w dużym zróżnicowaniu powierzchni terenu. Pod względem hipsometrii, północna, nadmorska część obszaru województwa jest położona najniżej oraz jest stosunkowo słabo zróżnicowana. Większą część terenu zajmują słabo zróżnicowane obszary wysoczyzn morenowych płaskich i falistych (w części zachodniej) oraz dennomorenowych (w części wschodniej), przecinane dolinami rzek przymorskich w przybliżeniu, o południkowym przebiegu. Dominujące wysokości nie przekraczają na ogół 40 m n.p.m. Urozmaicenie wprowadzają drobne, izolowane fragmenty moren czołowych subfazy wolińskiej ostatniego zlodowacenia, które kulminują na wysokościach ponad stumetrowych w północnej części wyspy Wolin. Interesującym urozmaiceniem są elementy morfologii terenu związane z działalnością morza w postaci piaszczystych mierzei-największym obszarem jest tu wydmore zamknięcie Bramy Świny oraz piaszczyste mierzeje jezior przymorskich na Pobrzeżu Trzebiatowskim.

Lasy obejmują powierzchnię 832 365 ha w woj. zachodniopomorskim (dane GUS 2012), co stanowi 35,4% jego powierzchni (raport o stanie lasów w Polsce 2012). Natomiast 8 867 ha lasów znajduje się w obrębie parków narodowych. Według klas wieku i składu gatunkowego drzewostanów wyliczono, że powierzchnie lasów zachodniopomorskich obejmowały następujące grupy rodzajowe: sosna 61,1%, brzoza 10,0%, buk 7,9% dąb 6,4%, olsza 5,4%, świerk 5,6%. Natomiast struktura powierzchni lasów Pomorza Zachodniego według typów siedliskowych lasu stanowi: bory 15,3%, bory mieszane 36,5%, lasy mieszane 30,6%, lasy 17,6%.

Największym zbiornikiem wodnym w województwie jest Zalew Szczeciński, poza tym jest wiele jezior, z których największe to Dąbie, Miedwie, Jamno, Drawsko, Wielimie, Bukowo, Lubie, Pile, Płoń, Woświn, Kopań oraz Ińsko. Przez województwo przepływa kilkadziesiąt rzek, w tym druga pod względem długości rzeka kraju: Odra oraz wiele mniejszych, z których największe leżące w całości na terytorium województwa są: Rega (ok. 180 km), Parsęta (ok. 135 km), Ina (ok. 129 km) i Płonia (ok. 79 km).

Tereny bogatych florystycznie i faunistycznie siedlisk nieleśnych koncentrują się głównie w dolinach rzecznych. Zasługujące na szczególną ochronę ekosystemy, siedliska przyrodnicze, okazy gatunków i ich siedliska, twory przyrody oraz krajobraz, zostały objęte formami ochrony przyrody.